ସତ୍‌କର୍ମରୁ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତି

ଆପଣ ଯେଉଁ ବସ୍ତୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ସେହି ଅନୁରୂପ ସାଧନା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । କ୍ଷୀର ଭିତରେ ଲହୁଣି ରହିଛି, କହି ଚିତ୍କାରିଲେ ଲହୁଣି ମିଳିଯାଇନଥାଏ । ଲହୁଣି ଚାହୁଁଥିଲେ, ପ୍ରଥମ କ୍ଷୀରରୁ ଦହି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତା'କୁ ଭଲ ଭାବେ ମନ୍ଥୁ । ତା'ପରେ ଯାଇ ଲହୁଣି ମିଳିବ । ସେହିପରି ଯଦି ଆପଣ ଈଶ୍ୱର ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ତା'ହେଲେ ସାଧନା କରନ୍ତୁ, ତା'ପରେ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିପାରିବ । ଈଶ୍ୱର-ଈଶ୍ୱର କହି କେବଳ ପାଟି କଲେ କିଛି ଫାଇଦା ମିଳିବ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ କଥା ମନେ ରଖିବ ଯେ ସତ୍‌କର୍ମ ବିନା ଭକ୍ତି ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଦର୍ଶନ ମିଳିବ ନାହିଁ । ଧ୍ୟାନ, ଜପ, ଏବଂ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ନାମ ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କର୍ମ । ଦାନ, ଯଜ୍ଞ ଆଦି ମଧ୍ୟ କର୍ମ ।

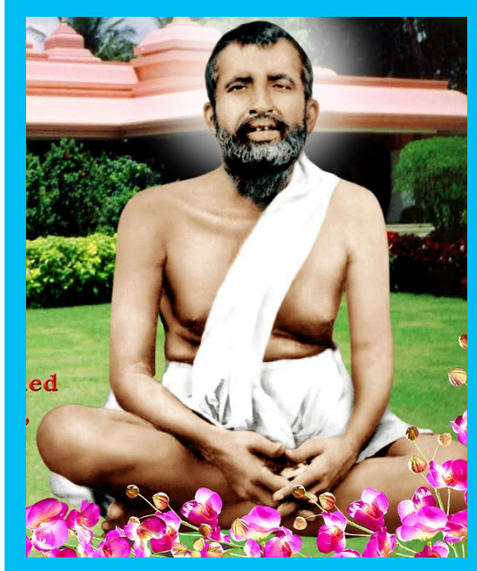

ଦ୍ରୌପଦୀ ପଞ୍ଚ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖିଥିଲେ ଏହି ସର୍ତ୍ତ

ମହାଭାରତ କାଳରେ ଏଭଳି କିଛି ଘଟଣା ଘଟିଥିଲା ଯାହାର ପ୍ରଭାବ ଆଜି ବି ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠ ଉପରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି । ମହାଭାରତ କାଳରେ ଏପରି ଅନେକ ଘଟଣା ଘଟିଛି, ଯାହାର ପ୍ରଭାବ ପୃଥିବୀରେ ଦେଖାଯାଉଛି । ଏହି ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଦ୍ରୌପଦୀ କୁକୁରମାନଙ୍କୁ ଏପରି ଅଭିଶାପ ଦେଇଥିଲେ ଯେଉଁ କାରଣରୁ ଏହି ଯୁଗରେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି, ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ ଲଜ୍ଜାଜନକ କରିଥାଏ । ମହାଭାରତ ସମୟରେ ଯେତେବେଳେ ଦ୍ରୌପଦୀ ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ବିବାହ କରିଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ସେ ସେମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଏକ ସର୍ତ୍ତ ରଖିଥିଲେ । ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଗୋଟିଏ ଥରରେ କେବଳ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କ କୋଠରୀରେ ପ୍ରବେଶ କରିପାରିବେ । କୋଠରୀରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହି କାମ କରିବାକୁ ପଡିବ । ଦ୍ରୌପଦୀ ଏକ ସର୍ତ୍ତ ରଖିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ କୋଠରୀରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିବା ପାଞ୍ଚ ଜଣ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ ବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କ ଚପଲକୁ ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାର ବାହାରେ ଛାଡିଦେବେ । ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି ଯେ ପାଞ୍ଚଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି କୋଠରୀ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଉପସ୍ଥିତ ଅଛନ୍ତି କାରଣ ଦ୍ରୌପଦୀ ସହିତ କୋଠରୀରେ ଅନ୍ୟ କେହି ଉପସ୍ଥିତ ଅଛନ୍ତି । ଯିଏ ନିୟମକୁ ଅବମାନନା କରେ ତାଙ୍କୁ ନିର୍ବାସନ କରିବାକୁ ପଡିବ ଯଦି ଦ୍ରୌପଦୀ ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ କେହି ରାଜି ନୁହଁନ୍ତି, ତେବେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ନିର୍ବାସନ କରିବାକୁ ପଡିବ । ସମସ୍ତ ପାଣ୍ଡବ ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ।

ଘରେ ରଖନ୍ତୁ ଧାତୁ ନିର୍ମିତ କଇଁଛ

ଆମ ଶାସ୍ତ୍ରରେ କଇଁଛର ଅନେକ ମହତ୍ତ୍ୱ ରହିଛି । କୁହାଯାଏ ଯେ, ଘରେ ଓ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ କଇଁଛ ରଖିଲେ ସମସ୍ତ ବାସ୍ତୁ ଦୋଷ ଦୂର ହେବା ସହ ସକାରାତ୍ମକ ଶକ୍ତି ପ୍ରବେଶ କରିଥାଏ । ପରିବାରରେ ସୁଖ ଶାନ୍ତି ବଜାୟ ରହିଥାଏ । କେବେ ହେଲେ କୌଣସି ଅଭାବ ଅନଟନ ଦେଖାଦେଇନଥାଏ । ହେଲେ ଘରେ କଇଁଛ ରଖିବାକୁ ହେଲେ ଆମକୁ କିଛି ଜିନିଷ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ । ଆସନ୍ତୁ ଜାଣିବା ସେଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ?

୧) ପୁରାଣ ଅନୁଯାୟୀ ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ଦଶାବତାର ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଥିଲା କଚ୍ଛପ ବା କଇଁଛ ଅବତାର । ତେଣୁ କୁହାଯାଏ ଯେ ଘରେ କଇଁଛ ରଖିବା ଦ୍ୱାରା ସର୍ବଦା ଘରଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦ ରହିଥାଏ ।

୨) କଇଁଛ ଏକମାତ୍ର ଜୀବ ଯିଏ କି ଅଧିକ ସମୟ ଯାଏ ଜୀବିତ ରୁହେ । ଧାତୁ ନିର୍ମିତ କଇଁଛକୁ ଆପଣ ଘରର ପୂଜାସ୍ଥାନରେ ରଖିପାରିବେ । ହେଲେ ମନେରଖନ୍ତୁ କଇଁଛକୁ କେବେ ହେଲେ ଖାଲିରେ ରଖିବେ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ସବୁବେଳେ ପାଣିରେ ରଖିବେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଘରର ଉନ୍ନତି ହୋଇଥାଏ ।

୩) କଇଁଛକୁ ଉତ୍ତର ଦିଗରେ ରଖିବା ଶୁଭ ହୋଇଥାଏ । କାରଣ ଏହି ଦିଗରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ବାସ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ଏହି ସ୍ଥାନରେ କଇଁଛ ରଖିବାଦ୍ୱାରା ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କର ବିନାଶ ହୋଇଥାଏ । ବେପାରରେ ସଫଳତା ମିଳିଥାଏ ଓ ଧନଲାଭ ହୋଇଥାଏ । ୪) ଯଦି ଘରେ ସବୁବେଳେ ଅଭାବ ଅନଟନ ଦେଖାଦେଉଛି, ଘରର ଆୟଠୁ ବ୍ୟୟ ଅଧିକ ହେଉଛି ତେବେ ଘରେ କ୍ରିଷ୍ଣାଲର କଇଁଛ ରଖିବା ଉଚିତ । ହେଲେ ମନେରଖନ୍ତୁ କଇଁଛର ମୁହଁ ସର୍ବଦା ଘରର ଭିତର ଆଡ଼କୁ ହେବା ଦରକାର । ୫) ଫେଙ୍ଗସୁଇ ଅନୁଯାୟୀ, କଇଁଛକୁ ଘରର ଡ୍ରଇଂ ରୁମ୍‌ରେ ରଖିବା ଉଚିତ । କେବେହେଲେ କଇଁଛକୁ ନିଜ ବେଡରୁମ୍‌ରେ ରଖନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ବେଡରୁମ୍‌ରେ ରଖିଲେ ଘରର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଉପରେ ଏହାର ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଥାଏ ।

ମହାତ୍ମା ବିଦୁର

ସଠିକ ଭାବେ ବୁଦ୍ଧିର ବ୍ୟବହାର କରିବା ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜ ଜୀବନରେ ସଫଳତା ଓ ସମ୍ମାନ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥାଏ । ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସ୍ୱଭାବ ତା'କୁ ସର୍ବଦା ଏକ ଭିନ୍ନ ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ସ୍ୱଭାବ ସରଳ ଓ ସହନଶୀଳ ହେବା ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ସର୍ବଦା ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରିୟପାତ୍ର ହୋଇ ରହିବେ ଓ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହଯୋଗ ମଧ୍ୟ ମିଳିବ ।

ସନାତନ ପରମ୍ପରାରେ ବିଭିନ୍ନ ନୀତି ବିଷୟରେ ଜଣାଉଥିବା ଅନେକ ବିଦ୍ୱାନ ରହିଛନ୍ତି । ଯାହାଙ୍କର ଅମୂଲ୍ୟ କଥା ଆଜି ମଧ୍ୟ ସଭିଙ୍କୁ ସତ୍ ମାର୍ଗ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରିଥାଏ । ଦୁନିଆରେ ଥିବା ଅନେକ ବିଦ୍ୱାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମହାତ୍ମା ବିଦୁରଙ୍କ ନାମ ଖୁବ ପରିଚିତ । ମହାନ ବିଚାରକ ଓ ଦୂରଦର୍ଶୀ ଧର୍ମାତ୍ମା ବିଦୁର ମହାଭାରତର ସମୟର ଅନେକ କଥା ଯାହା ଜୀବନ ସହ ଜଡିତ ,ସେହି ଅନେକ ଅମୂଲ୍ୟ କଥା କହିଛନ୍ତି ଯାହା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉନ୍ନତିର ରାସ୍ତାରେ ନେଇଯାଏ । ମହାତ୍ମା ବିଦୁର ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା ସେହି ୮ଟି ଗୁଣ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ମନୁଷ୍ୟ ଦୁନିଆର କୋଣ ଅନୁକୋଣରେ ପହଞ୍ଚି ସଫଳତା

ବାସ୍ତୁ ନିୟମ

ବାସ୍ତୁଶାସ୍ତ୍ର ମତରେ, ଘରେ କୁବେର ଯନ୍ତ୍ର ରହିଲେ ସୁଖସମୃଦ୍ଧି ବୃଦ୍ଧି ହେବା ସହ ଘରକୁ ସକାରାତ୍ମକ ଉର୍ଜା ଆସିଥାଏ । ଘରର ଦକ୍ଷିଣ-ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରେ ଆଲମାରି ହେଉ ଅବା ଟ୍ରେଜେରି ରଖିଲେ ଧନ-ସମ୍ପତ୍ତି ବଢ଼ିବା ସହ ବ୍ୟକ୍ତି ଆର୍ଥିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସୁଖୀ ଓ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

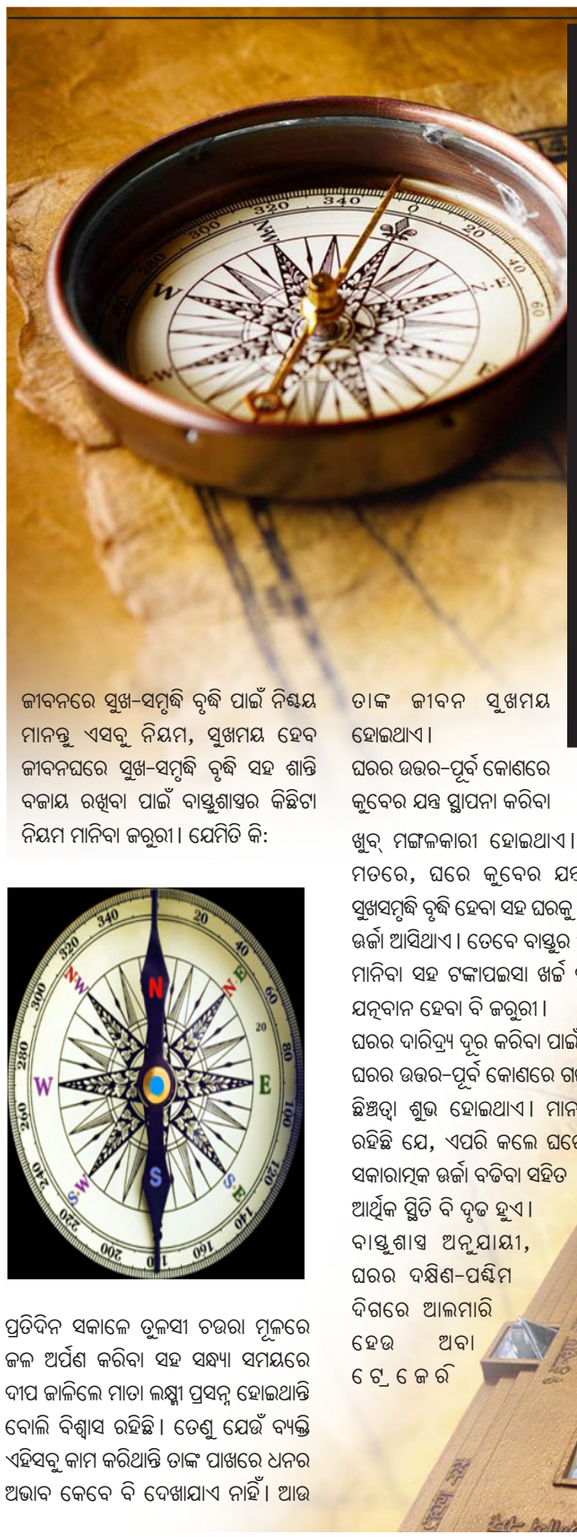

ଜୀବନରେ ସୁଖ-ସମୃଦ୍ଧି ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ନିଶ୍ଚୟ ମାନନ୍ତୁ, ଏସବୁ ନିୟମ, ସୁଖମୟ ହେବ ଜୀବନଘରେ ସୁଖ-ସମୃଦ୍ଧି ବୃଦ୍ଧି ସହ ଶାନ୍ତି ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ବାସ୍ତୁଶାସ୍ତର କିଛିଟା ନିୟମ ମାନିବା ଜରୁରୀ । ଯେମିତି କି:

ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳେ ତୁଳସୀ ଚଉରା ମୂଳରେ ଜଳ ଅର୍ପଣ କରିବା ସହ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଦୀପ ଜାଳିଲେ ମାତା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଥାନ୍ତି ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି । ତେଣୁ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହିସବୁ କାମ କରିଥାନ୍ତି ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଧନର ଅଭାବ କେବେ ବି ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଆଉ ତାଙ୍କ ଜୀବନ ସୁଖମୟ ହୋଇଥାଏ ।

ଘରର ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବ କୋଣରେ କୁବେର ଯନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାପନା କରିବା ଖୁବ୍ ମଙ୍ଗଳକାରୀ ହୋଇଥାଏ । ବାସ୍ତୁଶାସ୍ତ ମତରେ, ଘରେ କୁବେର ଯନ୍ତ୍ର ରହିଲେ ସୁଖସମୃଦ୍ଧି ବୃଦ୍ଧି ହେବା ସହ ଘରକୁ ସକାରାତ୍ମକ ଉର୍ଜା ଆସିଥାଏ । ତେବେ ବାସ୍ତୁର ଏହି ନିୟମ ମାନିବା ସହ ଟଙ୍କାପଇସା ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରତି ଟିକେ ଯତ୍ନବାନ ହେବା ବି ଜରୁରୀ ।

ଘରର ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଦିନ ଘରର ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବ କୋଣରେ ଗଙ୍ଗାଜଳ ଛିଞ୍ଚିବା ଶୁଭ ହୋଇଥାଏ । ମାନ୍ୟତା ରହିଛି ଯେ, ଏପରି କଲେ ଘରେ ସକାରାତ୍ମକ ଉର୍ଜା ବଢିବା ସହିତ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ବି ଦୃଢ ହୁଏ ।

ବାସ୍ତୁଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ, ଘରର ଦକ୍ଷିଣ-ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରେ ଆଲମାରି ହେଉ ଅବା ଟ୍ରେଜେରି ରଖିଲେ ଧନ-ସମ୍ପତ୍ତି ବଢ଼ିବା ସହ ବ୍ୟକ୍ତି ଆର୍ଥିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସୁଖୀ ଓ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଘରର ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବ ଦିଗରେ କୌଣସି ଓଜନଦାର ଫର୍ନିଚର କିମ୍ବା ଜୋତା, ଚପଲ ର୍ୟାକ୍ ରଖିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଘରେ ନକାରାତ୍ମକ ଉର୍ଜା ବଢ଼ିଥାଏ

ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଓ ବାଇଶି ପାହାଚ

ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଅପୂର୍ବ ମହିମା ଓ ମୋକ୍ଷ- ମୁକ୍ତିର ପୁଣ୍ୟଭୂମି । ନିକଟରେ ସାରା ଜଗତ ମଥାନତ କରିଆସିଛି କାଳ କାଳ ଧରି । ରହସ୍ୟମୟ ଆମ ଠାକୁର କେଉଁ ଅନାଦି ଅନନ୍ତ କାଳରୁ ପବିତ୍ର ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରରେ ପୂଜା ପାଇ ଆସୁଛନ୍ତି । ସେ ସମଗ୍ର ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ପ୍ରାତଃସ୍ମରଣୀୟ ଆରାଧ୍ୟ ଠାକୁର ଓ ପ୍ରାଣପ୍ରିୟ ଦେବତା । ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜାଗରଣର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ହେଉଛନ୍ତି କଳାଠାକୁର । ଲୀଳାକ୍ଷେତ୍ର ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅବସ୍ଥାନ କରି ସେ ଅପୂର୍ବ ମାନବୀୟ ଲୀଳା ପ୍ରକଟ କରୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମନ୍ଦିର ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ରହସ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ । ବାଇଶି ପାହାଚ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଓ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶ । ମନ୍ଦିରର ମୁଖ୍ୟ ଦ୍ୱାର ଅର୍ଥାତ୍ ସିଂହଦ୍ୱାରରୁ ଭକ୍ତ ଶ୍ରୀଜିଉଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ପ୍ରବେଶ କଲାବେଳେ ବାଇଶି ପାହାଚକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଏହାର ସ୍ୱରୂପ ଯେତିକି ଚିତ୍ତାକର୍ଷକ ସେତିକି ରହସ୍ୟମୟ । ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଅପାର ମହିମା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ଯେଉଁ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ନିଭାଇ ଆସୁଛନ୍ତି, ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ବାଇଶି ପାହାଚ ଅନ୍ୟତମ । ଆଉ ଧର୍ମୀୟ ଭାବନା ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜାଗରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବାଇଶି ପାହାଚର ଭୂମିକା ଅତ୍ୟନ୍ତ ମାର୍ମିକ ଓ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ । ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବାଇଶି ପାହାଚ ହେଉଛି କୋଟିତୀର୍ଥର ସ୍ଥଳ ଓ ମୋକ୍ଷ- ମୁକ୍ତିର ପୁଣ୍ୟଭୂମି । ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଏହି ବାଇଶି ପାହାଚ ଶବ୍ଦ ହେଉଛି ଏକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସ୍ପନ୍ଦନ । ବାଇଶି ପାହାଚର ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ କାଶୀବିଶ୍ୱନାଥ ମନ୍ଦିର, ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ମନ୍ଦିର, ଶ୍ରୀନୃସିଂହ ଓ ଗଣେଶ ମନ୍ଦିର ସହିତ ସରଘର ରହିଛି । ଏହି ପାହାଚର ଓସାର ୬ ଫୁଟ୍,ଲମ୍ବ ୭୦ ଫୁଟ ଓ ଉଚ୍ଚତା ୬ ଇଞ୍ଚ୍ ହେବ । ଆମେ ସାଧାରଣରେ ୨୨ ଗୋଟି ପାହାଚ ରୂପେ ପ୍ରତିପାଦନ କରୁଥିଲେ ହେଁ ପ୍ରକୃତପକ୍ଷେ ଏହା ୧୭ ଟି ସଂଖ୍ୟାରେ ସୀମିତ । ସଂସ୍କୃତିବିତଙ୍କ କହିବାନୁସାରେ ପୂର୍ବରୁ ୨୨ ଗୋଟି ପାହାଚ ଥିଲା କିନ୍ତୁ କାଳକ୍ରମେ ମରାମତି ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାରଣ ନିମନ୍ତେ ଏବେ ୨୨ଟି ପାହାଚ ପରିଦୃଶ୍ୟ ହେଉନାହିଁ । ଆନନ୍ଦବଜାର ଯିବାକୁ ଥିବା ୨ ପାହାଚକୁ ମିଶାଇ ଏହି ସଂଖ୍ୟା ୨୦ ଅଟେ । ତେବେ ଏହି ସବୁ ପାହାଚର ନିର୍ମାଣ ବଉଳମାଳ ଓ ଶାଣି ପଥରରେ ହୋଇଛି । ତେବେ ଏହି ବାଇଶି ପାହାଚକୁ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନାମରେ ନାମିତ କରାଯାଇଛି । ଯଥା – ତୀବ୍ର, କୁମୁଦବତୀ, ମନ୍ଦା, ଛନ୍ଦୋବତୀ, ଦୟାବତୀ, ରଞ୍ଜନୀ, ରତିକା, ଚୌଦ୍ରା, କ୍ରୋଧା, ବଦ୍ରିକା, ପ୍ରସାରଣୀ, ବ୍ରତୀ, ମାର୍ଜନୀ, କ୍ଷିତି, ରକ୍ତା, ସାନ୍ଦିପନୀ, ଅଜପନି, ମଦନ୍ତି, ରମ୍ୟ, ଉଗ୍ରା ଓ କ୍ଷୋଭିନୀ ।

ଶେଷ ଆଶା ମୁକ୍ତିନାଥ

ଶାଳଗ୍ରାମ ଶିଳା ପ୍ରାପ୍ତି ଆଶାରେ ତୀର୍ଥଯାତ୍ରା କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ଶେଷ ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳ ମୁକ୍ତିନାଥ ମନ୍ଦିର । ଏଠାରେ ହିନ୍ଦୁ ଓ ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀମାନଙ୍କର ପୂଜାସ୍ଥଳୀ ରହିଛି । ୧୦୮ଟି ପ୍ରାକୃତିକ ଜଳଫୁଆରା ଥିବା ମୁକ୍ତିନାଥରେ ଯଦି କେହି ତୀର୍ଥଯାତ୍ରୀ ଶାଳଗ୍ରାମ ପାଇଥାନ୍ତି ତେବେ ସେଠାରେ ବୁଢ଼ ପକାଇ ସ୍ନାନ କରିବା ପରମ୍ପରା ରହିଛି । ଏଠାରେ ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁ ପୂଜିତ ଏବଂ ଶାଳଗ୍ରାମ ଚତୁର୍ଥୀ ତତ୍ତ୍ୱ ରୂପେ ପୂଜା ପାଇଥାନ୍ତି ବୋଲି ସ୍ଥାନୀୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଗାଇଡ୍ ଆଦିନାଥ ପୋଖରଲ କହନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଠାରେ ନେପାଳ ସରକାର ବିଶ୍ୱର ସର୍ବବୃହତ୍ ବୁଦ୍ଧମୂର୍ତ୍ତି ସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ମୁକ୍ତିନାଥ ଏକ ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀରେ ପରିଣତ ହେଉଛି । ଏହି କାରଣରୁ ମୁକ୍ତିନାଥ ଚଉହଦିରେ ଶାଳଗ୍ରାମ ମଳିବାର ଆଶା ପ୍ରାୟତଃ ମଉଳି ଯାଇଛି ।